

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0265/2013

16.7.2013

RAPORT

Poliitika kavandamine ja pikaajalised suundumused seoses eelarve mõjuga suutlikkuse tõstmisele
(2012/2290(INI))

Eelarvekomisjon

Raportöör: James Elles

RR\944080ET.doc

PE510.869v02-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	7
REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS	13
PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS	16
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	19

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

poliitika kavandamise ja pikaajaliste suundumuste kohta seoses eelarve mõjuga suutlikkuse tõstmisele

(2012/2290(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2013. aasta üldeelarvet¹ ja eelkõige 2013. aasta eelarves sisalduvat ettevalmistavat tegevust „Institutsioonidevaheline süsteem pikaajaliste arengusuundade väljaselgitamiseks”,
 - võttes arvesse finantsmäärust (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju, eelkõige selle artikli 54 lõike 2 punkte a, b ja e,
 - võttes arvesse ESPASi (Euroopa strateegia- ja poliitikaanalüüsisüsteem) projekti raames Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituudi (EUISS) koostatud aruannet „Ülemaailmsed arengusuunad 2030 – kodanikud omavahel ühendatud ja polütsentrilises maailmas”²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit ning regionaalarengukomisjoni ja põhiseaduskomisjoni arvamusi (A7-0265/2013),
- A. arvestades, et me elame kiirete muutuste ajal – sellest annavad tunnistust võimudünaamika, demograafilised muutused, kliimamuutused, linnastumine ja tehnoloogia areng –, mistõttu tekib üha suurenev vajadus selle järele, et kõikide jurisdiktsioonide poliitikakujundajad teeksid peamiste ülemaailmsete arengusuundade uurimisel ja jälgimisel suuremaid jõupingutusi;
- B. arvestades, et ELi 2010. aasta eelarves kehtestati Euroopa Parlamendi algatusel komisjonile kohustus viia kahe aasta jooksul läbi katseprojekt, mille eesmärk oli uurida võimalust luua „institutsioonidevaheline süsteem, millega tehakse kindlaks ELi tähtsaimate poliitiliste küsimuste pikaajalised arengusuunad”;
- C. arvestades, et ELi 2012. aasta eelarves lubati nimetatud projektile minna üle järgmise etappi ettevalmistava tegevusena kolmeks aastaks perioodil 2012–2014, et luua 2014. aasta lõpuks täielikult toimiv, kõiki asjaomaseid ELi institutsioone hõlmav Euroopa strateegia- ja poliitikaanalüüsisüsteem (ESPAS), arendades tihedamat koostööd erinevate ELi institutsioonide ja organite teadusosakondade vahel, mis tegelevad keskmise pikkuse

¹ ELT L 66, 8.3.2013, lk 1.

² 27. aprill 2012; http://www.iss.europa.eu/uploads/media/ESPAS_report_01.pdf.

ja pikaajaliste poliitikasuundade analüüsiga¹,

- D. arvestades, et haldustasandil kestliku institutsioonidevahelise süsteemi loomine peamiste tulevast poliitikakonteksti tõenäoliselt kujundavate suundade tuvastamiseks ja kaardistamiseks aitaks ja toetaks ELi institutsioone probleemideks ettevalmistumisel ja neile reageerimisel ning määratleks sidusad strateegiavalikud järgnevateks aastateks;
 - E. arvestades, et selline hästi tõestatud ja tunnustatud süsteem võib anda mõtteainet ELi eelarve koostamise kontekstis ja poliitiliste prioriteetide määratlemiseks iga-aastastel ja mitmeaastastel alustel ning rahaliste vahendite otsesemaks sidumiseks poliitiliste eesmärkidega;
 - F. arvestades, et naiste mõjuvõimu ei ole võimalik saavutada ilma nende õiguste tunnustamise ja tõhusa rakendamiseta; arvestades, et Euroopa strateegia ja poliitilise analüüsi süsteem võib ka pakkuda tõhusat analüüsi probleemide kohta soolise võrdõiguslikkuse edendamisel, alates poliitilisest mõjuvõimust kuni igasuguse naiste diskrimineerimise vastu võitlemiseni;
 - G. arvestades, et esimeses ESPASi rahastatud ja Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituudi koostatud aruandes „Ülemaailmsed arengusuunad 2030 – kodanikud omavahel ühendatud ja polütsentrilises maailmas” tuvastatakse mitmed ülemaailmsed arengusuunad, mis võivad maailma järgmistel aastakümnetel kujundada;
 - H. arvestades, et nende suundumuste hulka kuuluvad eelkõige: üksikisiku mõjuvõimu suurenemine, mis on osalt tingitud tehnoloogilisest muutusest; suurem surve säästvatele arengule kasvava loodusvarade nappuse ja püsiva vaesuse kontekstis, millele lisandub kliimamuutuste mõju, ja rahvusvahelise süsteemi teke, mida iseloomustab võimu eemaldumine riikidest, kus kasvavad erinevused valitsemises, kuna traditsioonilised mehhanismid riikidevahelistes suhetes ei suuda üldsuse nõudmistele enam piisavalt vastata;
1. usub, et sidus ja tõhus ELi poliitika kujundamine sõltub üha enam selliste pikaajaliste ülemaailmsete arengusuundade õigeaegsest tuvastamisest, mis avaldavad suurt mõju probleemidele ja valikutele, millega liit peab üha keerulisemas ja vastastikku sõltuvas maailmas toime tulema;
 2. rõhutab, et ELi institutsioonid peavad tegema nende pikaajaliste arengusuundade jälgimisel ja analüüsimisel tõhusat koostööd ning samuti tegema koostööd ja looma võrgustikke muude osalejatega, sh laiema teaduskogukonnaga nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool, kes on huvitatud kolmandates riikides sarnastest küsimustest; rõhutab sellega seoses tõhusa suutlikkuse arendamise jätkamise olulisust, et pakkuda sõltumatut, kvaliteetset institutsioonidevahelist analüüsi ja nõuandeid peamiste arengusuundade kohta, millega poliitikakujundajad peavad ELi süsteemis toime tulema;
 3. juhib tähelepanu sellele, et vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele vastutavad pikaajaliste sotsiaalmajanduslike strateegiate ja poliitika rakendamise eest ELis erinevad avalik-õiguslikud organisatsioonid, sh Euroopa institutsioonid, ministriumid, piirkondlike või

¹ http://europa.eu/espas/pdf/espas-preparatory-action-amendment_en.pdf.

kohalike ametiasutuste osakonnad ning konkreetsed ametid; tõstab esile asjaolu, et lisaks liikmesriikide ametiasutustele ja Euroopa Liidu institutsioonidele osalevad pikaajalise strateegia kujundamises ka majandus- ja sotsiaalpartnerid, vabaühendused ja teised sidusrühmad; seetõttu rõhutab, et tuleks kohaldada mitmetasandilist valitsemist;

4. rõhutab, et mitmeaastase, pikaajalise ja horisontaalse iseloomu tõttu on ühtekuuluvuspoliitika kindlasti poliitikavaldkond, mida iseloomustab pikaajaline planeerimine, ning arvestades selle olulist osa ELi eelarves, peab sel olema ka silmapaiste koht tulevikku suunatud eelarve kavandamisel;
5. on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitika ja teiste valdkondade poliitika väljatöötamine sõltub üha rohkem õigeaegselt tuvastatud ülemaailmsetest pikaajalistest arengusuundadest; juhib seoses sellega tähelepanu erinevatele tulevikuteemalistele aruannetele, nagu projekt „Euroopa 2030” (analüüsirühma Euroopa Ülemkogule esitatav aruanne Euroopa Liidu tuleviku kohta 2030. aastal) ning Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituudi poolt ESPASi raames koostatud aruanne „Ülemaailmsed arengusuunad 2030 – kodanikud omavahel ühendatud ja polütsentrilises maailmas”; peab soovitavaks tihedamat koostööd selliste aruandlusalgatuste osas;
6. nõuab soolise perspektiivi kui inimõiguste rikkumise, diskrimineerimise ja vaesuse vastu võitlemise vahendi integreerimist pikaajaliste globaalsete trendide hindamisse ning tulevastesse aruannetesse;
7. tunneb erilist heameelt ESPASi väljatöötamiseks kavandatud haldustasandi katseprojekti (2010–2011) ja ettevalmistava tegevuse (2012–2014) seniste tulemuste üle, mille eesmärk on aidata kindlaks teha ELi tähtsaimate poliitiliste küsimuste pikaajalisi arengusuundi, ning soovib tungivalt jätkata seda protsessi ka pärast praeguse ettevalmistava tegevuse tähtaja lõppu; leiab, et selline süsteem peaks hõlmama personali kõikidest asjaomastest ELi institutsioonidest ja ametitest, sealhulgas Regioonide Komiteest; on seisukohal, et aruandlusmehhanismi teemat tuleb arutada, kaasates sellesse kõik asjaomased huvirühmad, ettevõtted ja vabaühendused;
8. nõuab, et praegu ESPASi protsessi kaasatud neli institutsiooni ja organit – komisjon, Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa välisteenisus – tötaksid välja ja allkirjastaksid mingil kujul institutsioonidevahelise kokkuleppe, mis ideaaljuhul sõlmitakse 2014. aasta kevadel ning milles iga partner kohustub kokkulepet järgima ja selles pidevalt osalema;
9. rõhutab, et osalevad institutsioonid ja organid peaksid eraldama igaüks oma eelarve kaudu ESPASi süsteemi jaoks vajalikud töötajad ja rahalised vahendid, järgides täielikult finantsmäärust ja eelkõige selle artikli 54 punkti e ning võttes aluseks iga-aastase eelarvemenetluse, et tagada järgnevatel aastatel sellise suutlikkuse arendamine eelarveliselt neutraalsel viisil; rõhutab, et ELi institutsioonid peavad investeerima erioskustega töötajatesse, kes pühendusid täielikult ülemaailmsete arengusuundade jälgimisele, ning töötajatesse, kes tuvastaksid võimalusi ja annaksid poliitilisi soovitusi vastavalt iga ELi institutsiooni vajadustele;
10. nõuab, et ESPASit suunaks ja kontrolliks sobiva koosseisuga institutsioonidevaheline nõukogu, mis määraks kindlaks ESPASi volitused ja prioriteedid, määraks ametisse direktorid ja teised ametnikud ning milles Euroopa Parlament oleks – kui ta nii soovib –

esindatud parlamendiliikmetega, võttes arvesse, et ESPASi töö peaks tema volituste raamistikus toimuma sõltumatult;

11. tervitab kavatsust kasutada ESPASi protsessi ja ülemaailmset võrgustikku, et ehitada üles paljudest allikatest pärit keskmise pikkuse ja pikaajaliste arengusuundadega seotud dokumentide ja materjalide ülemaailmne võrgus asuv repositoorium, millele pääsevad vabalt juurde poliitikakujundajad ja kodanikud kogu maailmas;
12. tervitab asjaolu, et ELi institutsioonide vaheline tihedam halduskoostöö ESPASi protsessi kaudu toob ettevalmistava tegevuse osana kaasa prognoosi esitamise, milles analüüsitakse pikaajalisi arengusuundi ja nende mõju probleemidele ja valikutele, millega liit peab ajavahemikul 2014–2019 tegelema, ning mis tuleb 2014. aastal esitada institutsioonide tulevastele presidentidele ja eesistujatele; on seisukohal, et selline tegevus on edukas ning seda tuleks edaspidi korrata vähemalt iga viie aasta järel;
13. usub, et alaline süsteem – mille eesmärk on pakkuda ELi institutsioonidele korrapäraselt analüüsi keskmise pikkusega ja pikaajaliste arengusuundade kohta, et julgustada strateegilisemat lähenemisviisi otsustusprotsessi puhul – peaks liidu olukorda käsitleva arutelu edendamiseks hõlmama sätteid iga-aastase strateegiliste arengusuundade aruande esitamise ning komisjoni iga-aastase töökava avaldamise kohta, et jälgida ja hinnata pikaajaliste arengusuundade muutuvat olemust ning pakkuda eelarvepädevatele institutsioonidele konkreetset sisendit 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimiste eelsel perioodil ja 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtete tegemiseks;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev raport nõukogule, komisjonile ning Euroopa välisteenistusele.

SELETUSKIRI

„ESPAS annab tugeva poliitilise signaali, et meie Euroopa Liiduna tahaksime vaadata institutsioonilistest piiridest kaugemale, minna sise- ja isegi välispiiridest kaugemale, tegeleda üheskoos tulevaste arengute ja uute probleemidega,” Euroopa Komisjoni president José Manuel Barroso.

1. Eelarve taust

Finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktides a ja b määratletakse katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete olemus ja eesmärk. Katseprojektid on katselise olemusega skeemid, mille eesmärk on kindlaks teha meetme teostatavus ja kasulikkus. Ettevalmistavad meetmed on meetmed, mis kuuluvad ELi toimimise lepingu, Euratomi asutamislepingu ja Euroopa Liidu lepingu VI jaotise reguleerimisalasse ja mis on välja töötatud ettepanekute koostamiseks edaspidiste meetmete vastuvõtmise eesmärgil.

ELi 2010. aasta eelarve sisaldas Euroopa Parlamendi poolt eelarvekomisjoni kaudu esitatud ja nõukogu kui eelarvepädevade institutsioonide teise haruga ühiselt vastu võetud ettepanekut katseprojekti käivitamiseks „et luua institutsioonidevaheline süsteem, millega tehakse kindlaks ELi tähtsaimate poliitiliste küsimuste pikaajalised arengusuunad. See süsteem peaks andma poliitikakujundajate käsutusse ühtse analüüsi oluliste küsimuste tõenäoliste suundumuste kohta”¹.

Pärast katseprojekti edukat lõpuleviimist leppisid kaks eelarvepädevat institutsiooni Euroopa Parlamendi algatusel 2012. aasta eelarves kokku, et projektile antakse luba minna üle järgmise etappi ettevalmistava tegevusena kolmeks aastaks perioodil 2012–2014. Nimetatud meetme eesmärk „on luua institutsioonidevaheline süsteem, millega tehakse kindlaks ELi tähtsaimate poliitiliste küsimuste pikaajalised arengusuunad. Selle eesmärk on anda poliitikakujundajate käsutusse ühtne analüüs oluliste küsimuste tõenäoliste suundumuste kohta. Lisaks oleks nüüd selle eesmärgi saavutamiseks asjakohane uurida üksikasjalikult konkreetsete mehhanismide ülesehitust, mis soodustavad tihedamat koostööd erinevate ELi institutsioonide ja organite teadusosakondade vahel, mis tegelevad keskmise pikkusega ja pikaajaliste poliitikasuundade analüüsiga”².

2. Pikaajaliste arengusuundade analüüs

Maailm ja Euroopa Liit koos sellega elavad läbi kiiret ülemineku- ja muutuste perioodi, eelkõige seoses võimu, demograafia, kliima, linnastumise ja tehnoloogiaga. Järgnevaid aastaid iseloomustavad üha suurenev keerukus ja ebakindlus koos enam globaliseerunud maailma multipolaarsuse, valitsemise mitmetasandilise olemuse ja paljude õigusloomes ja poliitikas osalejatega, mis kõik aitavad kaasa uuele ja rohkem katsumusi esitavale ülemaailmsele kontekstile.

¹ Eelarverida 25 01 09, mis on kättesaadav aadressil: <http://europa.eu/espas/>

² Eelarverida 25 01 10, mis on kättesaadav aadressil: <http://europa.eu/espas/>

See uus ülemaailmne olukord hõlmab endas tavapärasest suuremat ebakindlust. Ülemaailmsete arengusuundade jälgimine on peamine aspekt, mis tagab Euroopa suutlikkuse olla valmis tulevasteks probleemideks ja nendele reageerida. Seetõttu on üha olulisem, et poliitikakujundajad investeeriksid tähtsaimate suundumuste jälgimisse, uurimisse ja analüüsi ning osaleksid tulevikku suunatud poliitilises kavandamises, et leida lahendusi uutele keerulistele probleemidele. Enamik valitsusi kogu maailma suurimates pealinnades on arendanud mingit laadi ettenägelikku võimekust, mida tagab haldustoetus. Kuid kuni ESPASi algatuseni ei ole ELi institutsioonides võetud kasutusele ühtegi kooskõlastatud lähenemisviisi.

Ennustamine on midagi enam kui lihtsalt püüd uurida välja, mis juhtub homme – see on vahend, et keskenduda asjadele, mis on täna olulised. Parem arusaamine ülemaailmsest muutusest peaks aitama pakkuda Euroopa Liidule teavet ja analüüsi, mis võimaldab teha teadlikumaid otsuseid tähtsaimate küsimuste kohta.

3. ESPASi kontseptsioon

Nii katseprojekti kui ka ettevalmistava tegevuse eesmärk on luua institutsioonidevaheline süsteem, millega tehakse kindlaks tähtsaimate sise- ja välispoliitiliste küsimuste pikaajalised arengusuunad, mis tõenäoliselt kujundavad tulevikku ning mida peab Euroopa Liit arvesse võtma oma püüdluses määrata kindlaks strateegilised valikud järgmise valitsemistsükli jaoks. Seda tehes ei ole nimetatud süsteemi eesmärk võimalike suundumuste *ennustamine*, vaid pigem nende *ettenägemine*, et pakkuda poliitikakujundajatele ühtset analüüsi selliste küsimuste tõenäoliste suundumuste kohta.

Süsteemi nimeks sai ESPAS – European Strategy and Policy Analysis System ehk Euroopa strateegia- ja poliitikaanalüüsisüsteem. See ühendab Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa välisteenistuse (kutsete alusel) ametnikke, eesmärgiga töötada välja mehhanismid tihedamaks ja regulaarsemaks koostööks erinevate institutsioonide ja organite ametnike vahel, kes tegelevad tulevikku suunatud poliitika kavandamisega. Üheskoos otsivad nad lahendusi liidu kollektiivse haldussuutlikkuse tugevdamiseks, et teha kindlaks ja analüüsida neid peamisi suundumusi ja probleeme ning neist tulenevaid poliitilisi valikuid, millega Euroopa ja kogu ülejäänud maailm järgnevatel aastakümnetel tõenäoliselt silmitsi seisavad.

4. Juhtimine

ESPASi projekti juhtimise aluseks on institutsioonidevaheline rakkerühm, kuhu kuuluvad komisjoni, Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa välisteenistuse esindajad, kelle on ametisse nimetanud nende vastavad peasekretärid. Külalistena võidakse kutsuda rakkerühmaga ühinema muude ELi organite esindajaid (siamaani on ainukeseks näiteks Euroopa välisteenistus).

Ettevalmistava tegevuse elluviimise eest vastutava institutsioonina tagab komisjon (Euroopa poliitika nõustajate büroo kaudu) vastavalt finantsmäärusele ja rakkerühmalt saadud suuniste alusel eelarve täitmise ja kõikide ESPASiga seotud tegevuste ajakohase haldamise. Rakkerühma sekretärina tegutseb komisjon ning selle juhataja on nõuetekohase tasakaalu tagamiseks alati mõne muu institutsiooni esindaja. Rakkerühma koostumiste asukoht roteerub erinevate institutsioonide vahel rakkerühma enda poolt kindlaks määratud alusel.

5. Katseprojekt

Esimese sammuna katseprojekti raames andis rakkerühm Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituudile ülesandeks hinnata pikaajalisi, rahvusvahelisi ja liidusiseseid, poliitilisi ja majanduslikke tingimusi, milles liit peab järgmistel aastakümnetel tõenäoliselt tegutsema. Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituudi vastav aruanne – „[Ülemaailmsed arengusuunad 2030 – kodanikud omavahel ühendatud ja poliitsentrilises maailmas](#)” (*Global Trends 2030: Citizens in an interconnected and polycentric world*) – avaldati 2012. aasta aprillis¹. Käesolevas raportis keskenduti pigem kodanike õiguste, nõudmiste ja ootuste tõenäolistele arengutele kui traditsioonilisemale riikidevaheliste suhete käsitlemisele. Vastavalt selles raportis esitatule kerkib praegu esile kolm ülemaailmset suundumust, mis kujundavad maailma järgmistel aastatel ja mida saab mõjutada sidusa poliitikaga, et aidata kindlaks määrata erinevad alternatiivid tulevikuks.

Need kolm suundumust on järgmised:

- üksikisikute mõjuvõimu suurendamine ja ülemaailmse keskklassi esile kerkimine;
- kliimamuutused ja loodusvarade nappus;
- poliitsentriline maailm koos hajutatud võimuga.

6. Ettevalmistav tegevus

Ettevalmistava tegevuse käigus siia maani tehtud edusammud saab kokkuvõtlikult välja tuua alljärgnevate pealkirjade all.

a) Töörühmad

ESPASi ettevalmistavas tegevuses on kesksel kohal tugeva koostööharjumuse edendamine erinevate ELi institutsioonide ja organite kõrgemate ja keskastme ametnike hulgas, kelle töö on seotud tulevaste poliitiliste probleemide ja valikute kavandamise ja ülemaailmsete suundumustega, mis võivad neid mõjutada. Sellest lähtuvalt on loodud kolm institutsioonidevahelist haldustasandi töörühma, et ühiselt kaaluda peamisi suundumusi, mis mõjutavad poliitikakeskkonda, millega Euroopa Liit peab järgmistel aastakümnetel silmitsi seisma.

Igasse töörühma kuulub kuni 15 ametnikku. Need töörühmad tegelevad järgmiste teemadega: i) majandus, ii) ühiskond ja iii) rahvusvaheline valitsemistava ja võim. Töörühmad alustasid tööd 2012. aasta oktoobris ja kohtuvad kogu ülejäänud ettevalmistava tegevuse perioodi jooksul. Nende ülesandeks on koostada kolm „suundumuste aruannet” – iga töörühm ühes kolmest valdkonnast –, mis tuleb esitada 2013. aasta lõpuks. Nendes suundumuste aruannetes tehakse kindlaks peamised probleemid ja valikud, millega liit peab ülemaailmsete suundumuste tõttu tegelema. Nende põhjal koostab rakkerühm omakorda sünoptilise lõpparuande, mis tuleb esitada ELi institutsioonide tulevastele presidentidele ja eesistujatele 2014. aasta jooksul.

Lisaks ELi institutsioonide endi institutsioonisisese võimekuse kasutamisele hõlmab

¹ Dokument on kättesaadav aadressil: <http://europa.eu/espas/>.

ettevalmistav tegevus ka Euroopa poliitika nõustajate büroo kaudu komisjoni, kaasates sõltumatud, institutsioonivälised eriteadmistega eksperdirühmad, kelle hulka kuuluvad Euroopa Poliitikauuringute Keskus, Chatham House (RIIA) ja Rand Corporation, et aidata nimetatud kolmes suundumuse aruandes sisalduvat analüüsi täiendada.

(Rohkem üksikasju tööruhmade tegevuse kohta võib leida 2013. aasta veebruari väljaandest *BEPA Monthly Brief* nr 62).

b) Teavitamine

Kuna ideid arendatakse tööruhmadesiseselt, siis on loodud vastastikune teavitamisprogramm, et arutada, katsetada ja kontrollida neid ideid kolmel järgmisel viisil.

Esiteks kohtuvad ELi ametnikud riikide poliitikakujundajate ja muude ekspertidega, kes on seotud tulevikku suunatud poliitika kavandamisega liikmesriikide haldusasutustes. ELi ametnikud, kes töötavad ELi delegatsioonides kolmandate riikide juures, kaasatakse sellesse mõõtmesse tihedas koostöös Euroopa välisteenistusega.

Teiseks vaadatakse 2013. aasta lõpu poole tööruhmade aruannete peamised tulemused läbi koos institutsiooniväliste sidusrühmadega laiemas ELi poliitikakogukonnas. Nende hulka kuuluvad eelkõige juhtivad eksperdirühmad, akadeemikud, valitsusvälised organisatsioonid, sihtasutused, tulevikku suunatud teadusvõimekusega suurettevõtted ja arvamusiidrid üldisemas tähenduses.

Kolmandaks jätkab ESPAS partnerite teavitamist kolmandate riikide valitsustes ja eksperdirühmades, kes tegelevad ülemaailmsete suundumuste ja tulevikku suunatud poliitika kavandamisega. Sellise teavitamise raames on juba kutsutud selliseid planeerijaid ja eksperte ESPASi aastakonverentsile, mis toimus 2013. aasta veebruaris Brüsselis (vt ESPASi veebilehte).

c) Veebileht

Ettevalmistava tegevuse raames on ette nähtud, et ESPASi veebilehest (asukoht aadressil www.espas.europa.eu) peaks saama „ülemaailmne repositoorium” tulevaste suundumuste ja tulevikku suunatud poliitikaga seotud dokumentide ja analüüsi jaoks ning sellel on oluline roll projekti poliitikakujundajate ja kodanike teavitamise strateegiast.

Ülemaailmne repositoorium kogub kokku erinevate ELi institutsioonide pikaajaliste suundumuste vallas tehtud töö ja teeb need üldsusele sobival hetkel kättesaadavaks. See püüdlus on kooskõlas kulutõhusama teadmishaldusega institutsioonide poolt ja läbipaistvama ELi põhimõttega. Ülemaailmne repositoorium on samuti mõeldud tähtsaimate tulevaste suundumusi käsitlevate tööde kogumiseks, mille on koostanud ELis, liikmesriikides ja strateegiliste partnerite riikides tegutsevad (avaliku ja erasektori) prognoosikeskused. See avab Euroopa üldsusele võimaluse tutvuda prognoosidega, mis on koostatud näiteks USAs, Venemaal, Hiinas ja Indias.

7. Suutlikkuse suurendamine

Kuidas on sellise süsteemi rahastamise põhjal võimalik tõestada, et see aitab ELi poliitilise

arengu kujundamisele pikas perspektiivis kaasa? Lihtsalt öeldes võimaldab parem teadlikkus sellest, mis pikaajaliste suundumuste arengus tõenäoliselt juhtub, ELi institutsioonidel lihtsamini omandada suuremat kollektiivset teadmist tekkivate prioriteetide kohta enne poliitilise tegevuskava koostamist. See muutub üha olulisemaks olemasolevate avaliku sektori vahendite nappuse korral, mis on valdav vähemalt kogu ülejäänud kümnendi jooksul. Kui käsitleda suutlikkuse suurendamist teabe põhjal tegutsemisena – juhul kui see muutub kättesaadavaks –, tuleks leida viisid, mille kaudu saab poliitikakujundajatele pakkuda asjakohast teavet kõige paremini loetaval viisil.

Kui pikaajalisi suundumusi uuriv püsiv institutsioonidevaheline süsteem on loodud, peaks see liidus paremale otsustusprotsessile kaasa aitamiseks täitma muu hulgas järgmisi ülesandeid:

- = esitama 2014. aasta jooksul ELi institutsioonide tulevastele presidentidele ja eesistujatele kogemustele tugineva aruande iga viieaastase institutsioonilise tsükli alguse eelsete poliitiliste probleemide kohta;
- = pakkuma regulaarset sisendit ELi institutsioonidele, et toetada pikaajalist ja keskmise pikkusega strateegilist kavandamist, asjaomastelt institutsioonidelt, partneritelt ja sidusrühmadelt teabe kogumist ja analüüsimist, et esitada regulaarselt aruandeid, milles analüüsitakse näiteks täheldatud suundumuste tõenäolist mõju eelarvele. Iga-aastase strateegiliste suundumuste aruande saab võtta aluseks igal aastal septembris Euroopa Parlamendis toimuva liidu olukorda käsitleva arutelu ettevalmistamisel, et jälgida ja hinnata pikaajaliste arengusuundade muutuvat olemust, ning eelarvepädevale institutsioonile võib pakkuda muid kohandatud sisendeid 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimiste eelsel perioodil;
- = korraldada ülemaailmseid suundumusi käsitlevaid aastakonverentse, kus vaadatakse läbi ja arutatakse nimetatud aruandeid, aidates soodustada ja süvendada ELi institutsioonide vahelist koostööd selles valdkonnas. Lisaks peaks selline üritus aitama luua sidemeid teiste riikidega, kes töötavad ülemaailmsete suundumustega, et saada kasu nende riikide asjatundlikkusest ja pakkuda oma asjatundlikkust riikidele, kes üritavad strateegilistest suundumustest ja muutustest aru saada;
- = aidata nendele protsessidele kaasa avatud veebilehe loomise ja säilitamisega ülemaailmse repositooriumina kogu asjaomase teabe ja analüüsi jaoks, kus on poliitikakujundajatele ja kodanikele tagatud laiaulatuslik juurdepääs, sidudes nimetatud veebilehe muude pikaajaliste suundumuste valdkonnas tegutsevate veebilehtedega üle kogu maailma.

Sellist süsteemi saab kõige paremini korraldada ja rahastada nelja praegu kaasatud institutsiooni ja organi – komisjoni, Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa välisteenistuse – vahelise halduskoostöölepingu alusel, mis sõlmitakse 2014. aasta kevadel ning kus iga institutsioon või organ kohustub süsteemi alal hoidma ja selles pidevalt osalema, tagades igaüks eelarveliselt neutraalsel viisil oma vastava eelarve kaudu vajalikud töötajad ja rahalised vahendid.

Kokkuvõte

Raportöör usub, et selline koostöö, mida esindab ESPASi protsess, on väga oluline ja Euroopa Parlament peaks seda toetama ning julgustama. Kui ESPASi saab luua käesolevas raportis

esitatud kindlatele põhimõtetele tuginedes ja neid põhimõtteid järgides arendada, võimaldab see meil pikaajaliste ülemaailmsete suundumuste käiku regulaarsemalt ja tõsisemalt uurida ning see parandab järjepidevalt meie suutlikkust teha kindlaks peamisi küsimusi, parandada meie poliitilisi probleeme ja valikuid käsitleva kollektiivse arutelu kvaliteeti ning aitab meil lõpuks teha kiiremini paremaid otsuseid, mis on meie kodanike huvides.

24.4.2013

REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS

eelarvekomisjonile

poliitika kavandamise ja pikaajaliste arengute kohta: suutlikkuse tõstmise mõju eelarvele (2012/2290(INI))

Arvamuse koostaja: Oldřich Vlasák

ETTEPANEKUD

Regionaalarengukomisjon palub vastutaval eelarvekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. juhib tähelepanu sellele, et vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele vastutavad pikaajaliste sotsiaalmajanduslike strateegiate ja poliitika rakendamise eest ELis erinevad avalik-õiguslikud organisatsioonid, sealhulgas Euroopa institutsioonid, ministeeriumid, piirkondlike või kohalike ametiasutuste osakonnad ning konkreetsed ametid; tõstab esile asjaolu, et lisaks liikmesriikide ametiasutustele ja Euroopa Liidu institutsioonidele osalevad pikaajalise strateegia kujundamises ka majandus- ja sotsiaalpartnerid, vabühendused ja teised sidusrühmad; seetõttu rõhutab, et tuleks kohaldada mitmetasandilist valitsemist;
2. rõhutab, et liidu harmoonilise arengu ja tema programmide sujuva toimimise tagamiseks on nendel struktuuridel vaja ajakohast haldus- ja juhtimisalast suutlikkust, et töötada välja teadlikud ning omavahel seotud ettenägelikud strateegiad, mis peaksid hõlmama ka konkreetsete piirkondadega seotud teemasid, ning panustada seejuures erinevate valdkondade eri poliitikate kvaliteeti ja tõhususse; rõhutab, et tuleks hinnata kasutusel olevaid otsustusmehhanisme ja haldusmenetlusi, et kindlaks teha, kas haldust oleks vaja moderniseerida; juhib samas tähelepanu sellele, et suutlikkuse suurendamisega ei tohiks kaasneda uute mehhanismide või institutsioonide loomine, vaid olemasolevaid haldusmenetlusi tuleks tulevikule orienteeritud strateegiate raames tõhusamalt kasutada; on seisukohal, et Euroopa Liidu ühtlase arengu ja liidu programmide sujuva toimimise tagamiseks vajavad liikmesriigid kaasaegset haldus- ja juhtimissuutlikkust; on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata liikmesriikidele, kelle hilinemised ja madalad kasutamismäärad olid 2007.–2013. aasta programmiperioodil silmapaistvalt suured;
3. rõhutab tõsiasja, et Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi raames on võimalik saada rahalisi vahendeid institutsionaalse ja

haldussuutlikkuse tugevdamiseks riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, sealhulgas inimressursside juhtimise parandamiseks, rollide ja pädevuse ümberjaotamiseks avalikus halduses, korruptsiooni vastu võitlemiseks, ettevõtete halduskoormuse vähendamiseks, sotsiaalpartnerite ja valitsusväliste organisatsioonide toetamiseks, poliitiliste arenguprotsesside kaasajastamiseks ning investeerimiseks riiklikesse rahastamiskõlblikesse projektidesse erinevates e-valitsuse valdkondades; on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitika raames toimuva rahastamise tulevaste saajate ettevalmistamine peaks olema üks käesoleva programmiperioodi esmaülesandeid;

4. on seisukohal, et e-valitsusel võib olla tähtis roll suutlikkuse suurendamisel, halduse moderniseerimisel ja mitmesuguste riikliku ning Euroopa Liidu tasandi asutuste tegevuse paremal horisontaalsel ja vertikaalsel kooskõlastamisel; juhib ühtlasi tähelepanu sellele, et e-valitsuse rakendamisel tuleb toetuda liikmesriikide, Euroopa Liidu institutsioonide ja vabaihenduste ulatuslikele kogemustele;
5. rõhutab, et vaatamata edusammudele piirkondade arengu ühtlustamisel on nende majandusliku ja sotsiaalse arengu tasemes endiselt suuri erinevusi, mis ilmnevad ka kodanikele pakutavate avalike teenuste kvaliteedis;
6. on seisukohal, et ELi mitmeaastane finantsraamistik on väga oluline vahend Euroopa projekti pikaajalisel planeerimisel, võttes arvesse Euroopa väljavaateid ja liidu lisandväärtust; nõuab aga ELi eelarve ja liikmesriikide eelarvete vahelise koordineerimise parandamist ning kavandamisest rakendamiseni riiklike vahendite kasutamist selliselt, et oleks tagatud suurem vastastikune täiendavus, kooskõlastamine ja koostoime ilma vahendite dubleerimiseta ning tõhus panus seatud eesmärkide saavutamisse; rõhutab, et väga tähtis on siduda strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid riiklike arengustrateegiatega, et tagada, et investeringud oleksid nii tulemuslikud ja vastutustundlikud kui võimalik;
7. rõhutab, et mitmeaastase, pikaajalise ja horisontaalse iseloomu tõttu on ühtekuuluvuspoliitika kindlasti poliitikavaldkond, mida iseloomustab pikaajaline planeerimine, ning arvestades selle olulist osa ELi eelarves, peab sel olema ka silmapaistev koht tulevikku suunatud eelarve kavandamisel;
8. on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitika ja teiste valdkondade poliitika väljatöötamine sõltub üha rohkem õigeaegselt määratletud pikaajalistest ülemaailmsetest arengutest; juhib seoses sellega tähelepanu erinevatele tulevikuteemalistele aruannetele, nagu projekt „Euroopa 2030” (Analüüsirühma Euroopa Ülemkogule esitatav aruanne Euroopa Liidu tuleviku kohta 2030. aastal) ning Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituudi poolt Euroopa strateegia- ja poliitikaanalüüsisüsteemi projekti (ESPAS) raames koostatud aruanne „Ülemaailmsed arengusuunad 2030 – kodanikud omavahel ühendatud ja polütsentrilises maailmas” („Global Trends 2030 – Citizens in an Interconnected and Polycentric World”);
9. peab soovitavaks teha tihedamat koostööd eelnimetatud aruandlusalgatuste valdkonnas ning luua institutsioonidevahelise süsteem pikaajaliste arengutendentside määratlemiseks peamistes poliitikaküsimustes, millega liit kokku puutub, ning leiab, et selline süsteem peaks hõlmama personali kõikidest asjaomastest ELi institutsioonidest ja ametitest, sealhulgas Regioonide Komiteest; on seisukohal, et aruandlusmehhanismi teemat tuleb arutada, kaasates sellesse kõik asjakohased huvirühmad, ettevõtted ja vabaihendid.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	23.4.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 42 -: 0 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Luís Paulo Alves, Catherine Bearder, Jean-Jacob Bicep, Victor Boștinaru, John Bufton, Nikos Chrysogelos, Ryszard Czarnecki, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Vincenzo Iovine, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Miroslav Mikolášik, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Younous Omarjee, Markus Pieper, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Joseph Cuschieri, Vasilica Viorica Dăncilă, Karima Delli, James Nicholson, Ivare Padar, Herbert Reul, Elisabeth Schroedter, Richard Seeber, Czesław Adam Siekierski, Patrice Tirolien, Giommaria Uggias, Manfred Weber

9.7.2013

PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS

eelarvekomisjonile

poliitika kavandamise ja pikaajaliste suundumuste kohta seoses eelarve mõjuga suutlikkuse tõstmisele
(2012/2290(INI))

Arvamuse koostaja: Elmar Brok

ETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval eelarvekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et selline hästi sisse seatud ja tunnustatud süsteem võiks olla alus ELi eelarve koostamisel, milles kehtestatakse iga-aastased ja mitmeaastased poliitilised prioriteedid ning mis seob rahalised vahendid otsesemalt poliitiliste eesmärkidega;
- 1. rõhutab, et ELi institutsioonid peavad nende pikaajaliste arengusuundade jälgimisel ja analüüsimisel tegema tõhusat koostööd, samuti tegema koostööd ja looma võrgustikke muude osalejatega nii Euroopa Liidust kui ka sellest väljaspool, kes on huvitatud sarnastest küsimustest; rõhutab sellega seoses vajadust jätkata tõhusa suutlikkuse arendamist, et pakkuda sõltumatut, kvaliteetset analüüsi, mis suurendab institutsioonidevahelist koostoimet ja sisaldab nõuandeid peamiste arengusuundade kohta, millega poliitikakujundajad ELi süsteemis kokku puutuvad;
- 2. nõuab, et praegu ESPASi protsessi kaasatud neli institutsiooni ja organit – komisjon, Euroopa Parlament, nõukogu ja Euroopa välisteenistus – võtaksid kohustuse teatava institutsioonidevahelise kokkuleppe vormis, mis ideaaljuhul tuleks sõlmida hiljemalt 2014. aasta kevadel ning mida iga partner kohustub järgima ja selles pidevalt osalema;
- 3. nõuab, et ESPASi juhiks ja selle üle teostaks järelevalvet sobiliku koosseisuga juhatus, mis määrab kindlaks ESPASi volitused ja prioriteedid ja valib selle direktori, ning milles Euroopa Parlament oleks esindatud parlamendiliikmetega, pidades silmas, et ESPAS saab oma volituste raames täita oma uurimisülesandeid täiesti sõltumatult;
- 4. rõhutab vajadust suurendada poliitilise tasandi osalust järelevalves ESPASi üle, et

suurendada poliitilist vastutust protsessi eest;

5. rõhutab, et osalevad institutsioonid ja organid peaksid eraldama igaüks oma eelarve kaudu ESPASi süsteemi jaoks vajalikud töötajad ja rahalised vahendid, järgides täielikult finantsmäärust ja eelkõige selle artikli 54 punkti e ning tehes seda iga-aastase eelarvemenetluse käigus, et tagada järgnevatel aastatel sellise suutlikkuse arendamine eelarveliselt neutraalsel viisil; rõhutab, et ELi institutsioonid peavad investeerima eriteadmistega töötajatesse, et aidata igakülgset kaasa globaalsete trendide analüüsimisele ja jälgimisele, samuti teadmistesse, et teha kindlaks võimalusi ja anda poliitilisi soovitusi iga ELi institutsiooni konkreetsetele vajadustele kohta;
6. tervitab kavatsust kasutada ESPASi protsessi ja toetuda selle globaalsele võrgustikule, et ehitada üles paljudest allikatest pärit keskmise pikkusega ja pikaajalisi arengusuundi käsitlevate dokumentide ja materjalide ülemaailmne võrgupõhine repositoorium, millele on juurdepääs poliitikakujundajatel ja kodanikel kogu maailmas;
7. usub, et niisugune alaline süsteem, mille eesmärk on pakkuda korrapärast analüüsi keskmise pikkusega ja pikaajaliste arengusuundade ning nende mõju kohta ELi poliitilistele võimalustele ja valikutele, et ergutada strateegilisemat lähenemisviisi otsustusprotsessi puhul, peaks sisaldama ka sätteid, mille kohaselt enne liidu olukorda käsitlevat arutelu ja komisjoni aastase tööprogrammi avaldamist tuleks ELi institutsioonidele esitada iga-aastase strateegiliste arengusuundade aruanne, et jälgida ja hinnata pikaajaliste arengusuundade muutuvat olemust ning anda eelarvepädevatele institutsioonidele konkreetne alus 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimiste eelseks perioodiks ja 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtete tegemiseks.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	9.7.2013
Lõpphääletuse tulemus	+ : 19 - : 2 0 : 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alfredo Antoniozzi, Andrew Henry William Brons, Zdravka Bušić, Carlo Casini, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Daniel Hannan, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, David Martin, Morten Messerschmidt, Sandra Petrović Jakovina, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, Rafał Trzaskowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Sandrine Bélier, Elmar Brok, Sylvie Guillaume, Helmut Scholz, György Schöpflin
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Susy De Martini

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	11.7.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 3 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Richard Ashworth, Zuzana Brzobohatá, Jean-Luc Dehaene, James Elles, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Jens Geier, Lucas Hartong, Jutta Haug, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Claudio Morganti, Jan Mulder, Juan Andrés Naranjo Escobar, Andrej Plenković, Dominique Riquet, Alda Sousa, Oleg Valjalo, Angelika Werthmann, Jacek Włosowicz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Maria Da Graça Carvalho, Paul Rübig, Catherine Trautmann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Zdravka Bušić